

Enric Solà Palerm

De nulla notione

Els desencerts en matèria de dret, criollisme o pseudo-nacionalisme, que hem anat veient a propòsit de «De impura natione» no són ocasionals ni representen fets aïllats. Aquest darrer lliurament escateix els defectes generals de la totalitat del projecte.

En arribar a aquest quart i darrer article, quan es llança la vista enrere, podríem pensar que el que fins ara portem vist és ocasional, que els desencerts en matèria de dret, criollisme o pseudo-nacionalisme valencià representen singularitats aïllades del tractat *De impura natione*. No ho són, en veritat, ja que constitueixen la tònica del conjunt.

L'inestimable ajut de Francesc Pérez Moragón m'ha permès d'inventariar i comprovar dotzenes i dotzenes d'errors, deformacions i falsejaments. L'escrit palesa una ignorància total sobre la trajectòria i funció de *Lo Rat Penat*. Les elucubracions sobre el concepte dualista de Reglè són pura fantasia. La gènesi d'Unió Democràtica (p. 84) és absolutament falsa. L'origen de l'afegitó blau en la Senyera (pp. 116 i 117) revela una falta de rigor exemplar. És d'un materialisme vulgaríssim l'explicació que donen (p. 118) al desinterès de la «massa de població» pel «missatge nacionalista fusterià». Quan diuen (p. 130) que el règim del general Franco conservà les regions supraprovincials, hem d'entendre l'asserció com una simple broma.

Totes les recriminacions i imputacions a Fuster, així mateix (pp. 147 a 152), són indemostrades, capcioses, ridícules. És una bruta agressió intel·lectual dir que «Fuster ens mostrava una història voluntàriament parcial i maniquea» (p. 150): tan indigna tesi hauran de provar-la fil per randa els acusadors. ¿Com es pot encara proclamar, impàvidament, que «no hi ha un corpus teòric ratpenatista que tracte el tema (sic) nacional»? I ¿com gosen Mira i Mollà dogmatitzar, sense mirar-se a l'espill, que els nostres nacionalistes ho són per «prejudicis, complexos no guarits», que «escriurien un gruixut lli-

bre de psicologia social aplicada»? (p. 174). Entre les susdites aberracions i moltes altres semblants, cadascuna d'elles seria suficient per a invalidar la totalitat de l'assaig.

Ens resta una última qüestió per considerar: si el tractat és inservible des del punt de vista teòric, ¿pot almenys oferir algun aspecte positiu com a iniciativa d'acció? El magisteri de Fuster ha calat majorment en els sectors progressistes i d'esquerra; el blaverisme és un fenomen sociològic preferentment de dretes. ¿Què plantegen els assagistes davant d'aquesta bipolarització?

És en aquest extrem on l'estudi cobra tot el seu significat pràctic i polític. Perquè, defugint l'autèntic problema —la greu necessitat que tindria el País Valencià d'estructurar una dreta veritablement arrelada i honoradament nacionalista—, el llibre fa la trampa més baixa i estén un pont d'argent a la *valenciania*: ho portarà a cap a costa d'una barroera mixtificació analítica i històrica.

S'intentarà fer-nos creure, per un cantó, que fusterianisme i blaverisme són dues ideologies correlatives i contraposades a similar nivell. Tal aspiració, que infon el mateix esquema global de l'assaig, pretindrà reforçar-se amb certes insinuacions pseudo-freudianes: les úniques propostes de sociologia experimental que l'obra conté enfront del corpus ideolò-

gic fusterià; i de tan baixa qualitat científica, que desautoritzen Mollà i Mira com a professors i com a intel·lectuals. «Fuster demanà al seu país que s'integràs en el superego patern, sense donar-li ocasió perquè es revoltara... I el país féu la rebel·lió per ell mateix, a colps, sense criteris racionals» (p. 150). «Sí, el missatge d'en Fuster fou masculí, patern; apel·lava a la raó... No caigué —o no volgué caure— en la importància que tenen les mares a València... No ens sorprèn que, en les files fusterianes més pensaroses, predominassen els hòmens, mentre, al davant seu, s'arranjaven les enfebrides cohorts de les «tiesmares...» (p. 127).

La tergiversació dels fets és el segon gran preu a pagar. S'enlaira el blaver a coprotagonista dels nostres successos recents, i es rebaixa el nacionalista al rang de coagressor. Heus ací l'obscur fil rector d'una negra trama: cal simular que al País Valencià està tenint lloc una confrontació bèl·lica. «El que hem anomenat «La Batalla de València» és un enfrontament llarg, complex, virulent; l'acte decisiu d'una guerra, en realitat. D'una banda, els que sostenen les tesis fusterianes; d'altra, els anticatalanistes» (p. 157). «Cap dels dos grups desitjava el seny; no volien signar la pau» (p. 117). «La guerra est finie; que la festa comence!» (p. 237).

¿Quina batalla, però? ¿Quina guerra? ¿Quin acte públic valencianero ha estat alguna volta destorbat pels nacionalistes? ¿Quin líder valencianista ha amenaçat mai els blaveros? ¿Quan, i a qui, han ficat bombes Sanchis Guarner, Joan Fuster, Eliseu Climent?

La narració real és ben distinta. Amb la recepció del pensament fusterià, el valencianisme ha delimitat definitivament el seu llinatge, i esdevé plenament conscient del propi passat i de les seues necessitats de futur; serà per sempre ja un moviment palmàriament catalanista. I com a nacionalisme català, que ofereix als nostres conciutadans el sol valencianisme possible, la seua força anirà creixent, dins d'un terrible atzucac de gentilicis i símbols, molt lentament: espai, mes amb tossudesa.

Això és el que ells no han pogut mai suportar, perquè entrebanca la seua vocació d'atropellar-nos, de mantenir-nos subjugats, d'anorrear-nos com a poble. La gran caiguda dels darrers decennis i la primera edició de *Nosaltres els valencians* són coetànies —any seixantados—, i no per casualitat. D'aleshores ençà, els nostres han sofert un sens fi de vexacions, agressions i atacs.

Davant del catalanisme emergent —raqüitic encara, però ja plenament científic i políticament pertinaç—, s'arrengleren tots ells en bigarrat revoltim: nostàlgics, imperials, blaveros... Són legions que abeuren a les trinxeres de l'irracionalisme, de la desfiguració històrica i crítica, del xovinisme expansiu. Allí, al mig d'aquells bassals impurs, té el seu lloc *De impura natione*. Arriba tard, tanmateix: el temps de dividir i desviar les aspiracions nacionals dels valencians va caducar fa un quart de segle, en primavera... □